

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Булган аймаг дахь Мэргэжлийн хяналтын газрын 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: БУА-2022/124/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Булган хот
2022 он

Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: Д.Анхбаяр
Утас: 70342580 Цахим хаяг: ankhbayard@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Ж.Энхцоодол
Утас: 70342716 Цахим хаяг: enhtsoodolj@audit.gov.mn

Аудитор: Б.Пүрэвсүрэн
Утас: 70353717 Цахим хаяг: dalaivan.orkhon@gmail.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

---

1. Аудитын санал дүгнэлт	2-3
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл.....	4
3. Аудитын тайлан	9
3.1 Ерөнхий зүйл	9
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт.....	9
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	10
3.4 Материаллаг байдал	10
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга	10
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв	11
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг.....	12
3.8 Аудитын гол асуудал	12
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	12
3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт.....	13
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....	13
4. Аудитын илрүүлэлт.....	13
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл	14

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
ХАА	Хөдөө аж ахуй

АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ

БУЛГАН АЙМГИЙН ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Анхдагчдын өргөн чөлөө 1-120,
Жаргалант баг, Булган сум, Булган аймаг, 63082
Утас/Факс: 7034-3259
E-mail: bulgan@audit.gov.mn

2022.02.24 № 39
танай _____ ны № _____ т

МЭРГЭЖЛИЙН ХЯНАЛТЫН
ГАЗРЫН ДАРГА Б.БАТБОЛД
ТАНАА

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Мэргэжлийн хяналтын газрын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Мэргэжлийн хяналтын газрын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

D:/bichighereg/2022A4toot

006020017

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Д.АНХБАЯР

D:/bichighereg/2022A4toot

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	124,184,912.94	147,972,854.11
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	124,184,912.94	147,972,854.11
351	Түүхий эд материал	31,269,334.28	43,058,349.83
35110	Тусгай зориулалттай материал	24,344,110.00	31,943,209.50
35130	Эм боох материал	6,925,224.28	11,115,140.33
354	Хангамжийн материал	92,915,578.66	104,914,504.28
35410	Бичиг хэргийн материал	2,546,179.04	3,298,254.04
35420	Аж ахуйн материал	70,213,534.36	74,969,487.98
35440	Түлш, шатах тослох материал	16,662,600.00	22,230,324.00
35470	Бусад хангамжийн материал	3,493,265.26	4,416,438.26
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	207,139,081.32	208,406,110.65
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	207,139,081.32	208,406,110.65
392	Биет хөрөнгө	156,212,081.32	157,479,110.65
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	65,249,310.00	65,249,310.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-5,270,709.47	-7,719,131.92
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	179,979,860.00	198,979,860.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-127,973,376.44	-127,673,565.64
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	336,724,395.16	346,553,795.16
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-296,063,785.18	-319,926,671.24
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	38,360,545.18	39,442,545.18
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-34,794,157.93	-37,427,030.89
393	Биет бус хөрөнгө	50,927,000.00	50,927,000.00
39301	Программ хангамж	1,013,000.00	1,013,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,013,000.00	-1,013,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	50,927,000.00	50,927,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	331,323,994.26	356,378,964.76
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	331,323,994.26	356,378,964.76
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	331,323,994.26	356,378,964.76
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	437,965,840.30	437,965,840.30
51101	Өмч: - төрийн	437,965,840.30	437,965,840.30
512	Хуримтлагдсан үр дүн	-197,106,880.32	-172,051,909.82
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	-228,122,616.31	-197,106,880.32
51220	Тайлант үеийн үр дүн	31,015,735.99	25,054,970.50
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	90,465,034.28	90,465,034.28
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	331,323,994.26	356,378,964.76

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	762,162,813.00	739,240,820.20
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	20,430,600.00	47,714,820.20
120	Нийтлэг татварын бус орлого	20,430,600.00	47,714,820.20
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	20,430,600.00	47,714,820.20
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	6,982,100.00	4,514,900.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	13,448,500.00	43,199,920.20

13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	741,732,213.00	691,526,000.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	731,634,300.00	690,648,000.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	731,634,300.00	690,648,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	9,800,000.00	878,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	9,800,000.00	878,000.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	297,913.00	0.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	297,913.00	0.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	731,147,077.01	714,185,849.70
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	731,147,077.01	714,185,849.70
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	622,641,532.24	645,259,611.36
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	410,788,198.59	416,960,653.00
210101	Үндсэн цалин	306,867,277.51	318,400,690.00
210102	Нэмэгдэл	82,264,266.96	73,005,322.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	15,231,626.12	18,015,459.00
210104	Урамшуулал	6,425,028.00	7,539,182.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	52,422,233.64	54,829,330.66
210201	Тэтгэврийн даатгал	36,021,828.70	39,647,065.18
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,083,155.51	4,000,526.98
210203	ҮОМШ өвчний даатгал	3,253,085.21	3,123,181.45
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	811,792.45	732,559.85
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,252,371.77	7,325,997.20
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	43,607,789.00	47,361,987.00
210301	Гэрэл цахилгаан	3,298,025.00	3,831,087.00
210302	Түлш, халаалт	38,518,150.00	41,370,900.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,791,614.00	2,160,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	29,394,616.64	27,671,515.08
210401	Бичиг хэрэг	5,927,283.00	5,083,885.70
210402	Тээвэр, шатахуун	13,112,355.00	13,072,026.00
210403	Шуудан холбоо, интернэтийн төлбөр	7,417,660.00	6,656,980.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	200,000.00	250,000.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	2,737,318.64	2,608,623.38
2105	Норматив зардал	6,673,850.14	6,835,573.95
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	4,527,900.14	5,385,273.95
210502	Хоол, Хүнс	2,145,950.00	1,450,300.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	9,155,190.00	13,453,040.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэгсэл	4,009,630.00	7,013,310.00
210604	Урсгал засвар	5,145,560.00	6,439,730.00
2107	Томилолт, зочны зардал	15,544,300.00	14,313,100.00
210702	Дотоод албан томилолт	15,544,300.00	14,313,100.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,914,389.00	16,090,041.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	0.00	14,509,800.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	564,000.00	570,800.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	485,140.00	499,500.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	300,000.00	297,143.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	50,000.00	50,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	306,500.00	0.00
210807	Газрын төлбөр	67,559.00	79,798.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	141,190.00	83,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	53,140,965.23	47,744,370.67
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	248,000.00	100,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл хорогдлын зардал	52,892,965.23	47,644,370.67
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	108,505,544.77	68,926,238.34

2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	61,578,663.00	2,630,000.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	297,913.00	0.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	50,847,300.00	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	10,433,450.00	2,630,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	46,926,881.77	66,296,238.34
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	46,926,881.77	66,296,238.34
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	31,015,735.99	25,054,970.50
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	31,015,735.99	25,054,970.50

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	748,714,313.00	696,040,900.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	6,982,100.00	4,514,900.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	6,982,100.00	4,514,900.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	6,982,100.00	4,514,900.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	6,982,100.00	4,514,900.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	741,732,213.00	691,526,000.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	731,634,300.00	690,648,000.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	731,634,300.00	690,648,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	9,800,000.00	878,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	9,800,000.00	878,000.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	297,913.00	0.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	297,913.00	0.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	726,921,413.00	685,129,500.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	726,921,413.00	685,129,500.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	618,415,868.23	616,203,261.66
2101	Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил	410,788,198.59	416,960,653.00
210101	Үндсэн цалин	306,367,277.51	310,293,169.00
210102	Нэмэгдэл	82,764,266.96	73,005,322.00
210103	Унаа хоолны Хөнгөлөлт	15,231,626.12	18,015,459.00
210104	Урамшуулал	6,425,028.00	15,646,703.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	52,422,233.64	54,829,330.66
210201	Тэтгэврийн даатгал	36,021,828.70	39,647,065.18
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,083,155.51	4,000,526.98
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,253,085.21	3,123,181.45
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	811,792.45	732,559.85
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,252,371.77	7,325,997.20
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	43,607,789.00	47,361,987.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,298,025.00	3,831,087.00
210302	Түлш, халаалт	38,518,150.00	41,370,900.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,791,614.00	2,160,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	35,260,278.00	33,137,010.00
210401	Бичиг хэрэг	7,117,818.00	7,255,410.00

Булган аймаг дахь Мэргэжлийн хяналтын газрын 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

210402	Тээвэр, шатахуун	20,426,800.00	18,284,700.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	7,445,660.00	6,687,500.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	200,000.00	250,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	70,000.00	659,400.00
2105	Норматив зардал	10,285,550.00	12,779,130.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	8,619,100.00	11,328,830.00
210502	Хоол, хүнс	1,666,450.00	1,450,300.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	46,019,510.00	19,120,280.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	0.00	874,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	29,853,350.00	9,992,400.00
210604	Урсгал засвар	16,166,160.00	8,253,880.00
2107	Томилолт, зочны зардал	15,544,300.00	14,313,100.00
210702	Дотоод албан томилолт	15,544,300.00	14,313,100.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	4,144,809.00	16,724,041.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,199,750.00	14,509,800.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	564,000.00	570,800.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	485,140.00	499,500.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	300,000.00	297,143.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	50,000.00	50,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	656,200.00	500,000.00
210807	Газрын төлбөр	67,559.00	79,798.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	822,160.00	217,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	343,200.00	977,730.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	343,200.00	977,730.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	108,505,544.77	68,926,238.34
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	61,578,663.00	2,630,000.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр тэтгэмж	297,913.00	0.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	50,847,300.00	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	10,433,450.00	2,630,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	46,926,881.77	66,296,238.34
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	46,926,881.77	66,296,238.34
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	21,792,900.00	10,911,400.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	21,792,900.00	10,911,400.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	21,792,900.00	10,911,400.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	21,792,900.00	10,911,400.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	21,792,900.00	10,911,400.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	-21,792,900.00	-10,911,400.00

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	690,648,000.00	628,866,661.66

21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	690,648,000.00	628,866,661.66
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	687,898,000.00	626,236,661.66
2101	Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил	444,669,700.00	416,582,653.00
210101	Үндсэн цалин	321,561,900.00	310,293,169.00
210102	Нэмэгдэл	99,004,700.00	73,005,322.00
210103	Унаа хоолны Хөнгөлөлт	15,668,900.00	17,637,459.00
210104	Урамшуулал	8,434,200.00	15,646,703.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	60,030,400.00	54,829,330.66
210201	Тэтгэврийн даатгал	42,243,600.00	39,647,065.18
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,446,700.00	4,000,526.98
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,557,400.00	3,123,181.45
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	889,300.00	732,559.85
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,893,400.00	7,325,997.20
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	48,449,700.00	47,361,987.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,918,800.00	3,831,087.00
210302	Түлш, халаалт	41,370,900.00	41,370,900.00
210303	Цэвэр, бохир ус	2,160,000.00	2,160,000.00
210304	Байрны түрээс	-	-
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	35,594,200.00	33,689,010.00
210401	Бичиг хэрэг	7,515,500.00	7,255,410.00
210402	Тээвэр, шатахуун	18,590,300.00	17,784,700.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	7,524,900.00	6,687,500.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	250,000.00	250,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,713,500.00	1,711,400.00
2105	Нормативт зардал	14,506,600.00	12,779,130.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	12,256,600.00	11,328,830.00
210502	Хоол, хүнс	2,250,000.00	1,450,300.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	-	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	28,792,600.00	28,979,680.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	11,000,000.00	10,733,400.00
210602	Тавилга	-	-
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	10,000,000.00	9,992,400.00
210604	Урсгал засвар	7,792,600.00	8,253,880.00
2107	Томилолт, зочны зардал	34,083,400.00	14,313,100.00
210701	Гадаад албан томилолт	-	-
210702	Дотоод албан томилолт	34,083,400.00	14,313,100.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	20,770,000.00	16,724,041.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	16,498,000.00	14,509,800.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	900,000.00	570,800.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	500,000.00	499,500.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	300,000.00	297,143.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	50,000.00	50,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,422,000.00	500,000.00
210807	Газрын төлбөр	100,000.00	79,798.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	1,000,000.00	217,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,001,400.00	977,730.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	-

210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага	1,001,400.00	977,730.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2,750,000.00	2,630,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	2,750,000.00	2,630,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,750,000.00	2,630,000.00
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	690,648,000.00	690,648,000.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	690,648,000.00	690,648,000.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,756,000.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	878,000.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	878,000.00
2101	Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил	378,000.00
210103	Унаа хоолны Хөнгөлөлт	378,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	500,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	500,000.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	878,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	878,000.00
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	-878,000.00

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Булган аймаг дахь Мэргэжлийн хяналтын газрын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдэд төсвийн санхүүгийн тайлагнал, бүртгэл хөтлөлттэй холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Орхон аймаг дахь “Бейкер Тилли Далайван аудит” ХХК-ийн аудитор Б.Пүрэвсүрэн гүйцэтгэж, эхний шатны хяналтыг ахлах аудитор, захирал Д.Мягмарсүрэн хэрэгжүүлж, 2 болон 3-р шатны хяналтыг аудитын менежер Ж.Энхцоодол, Орхон аймгийн төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Д.Анхбаяр нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Булган аймаг дахь Мэргэжлийн хяналтын газарт 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 01 дүгээр сарын 21-ны өдрийн 06 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Булган аймаг дахь Мэргэжлийн хяналтын газар 2021 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний “Эрсдэлд суурилсан хяналт шалгалтыг хэрэгжүүлж иргэдийн эрүүл, аюулгүй орчинд ажиллаж амьдрах нөхцөл, боломжийг бүрдүүлэх” үүднээс төлөвлөгөөт хяналт шалгалтыг 19 зорилтын хүрээнд нийт 83 арга хэмжээг

хэрэгжүүлэхээр төлөвлөснөөс биелэлт дунджаар 92,7 хувь байна. Ажлын төлөвлөлтийг жил, улирал, сар, 7 хоногоор гарган гүйцэтгэлийг тооцож, өдрийн бүтээмжийн үнэлгээ хийж, 48 үзүүлэлтээр улсын байцаагч, албан хаагчдын ажлыг дэлгэмэл хүснэгтээр ил тод дүгнэж ирсэн нь нийт ажиллагсдын хариуцлага, ажилдаа хандах хандлагад ахиц өөрчлөлт авчирч байгаа гэж үзэж байна. Улсын байцаагч нарын бүтээлч сэтгэлгээг хөгжүүлэх зайлшгүй шаардлагыг үндэслэж, эрсдэлийг үнэлэх, удирдах арга аргачлалыг тодорхойлсон ажилбарууд боловсруулан хяналтын чиглэлүүдээрээ тасралтгүй ажиллаж эхэлснээр зөрчил, болзошгүй аюулаас урьдчилан сэргийлэх, таслан зогсоох, эрсдэлийг бууруулахад цаашид ач холбогдлоо илүү өгөх ажил болж байна.

Сэтгэлээс зүтгэл гарч, зүтгэлээс санаачлаг төрж, санаачилгагүйгээс ажил сайжирдаггүй байдлыг тооцож, ажилдаа шинэлэг санаачлаг гаргахыг алба хаагч бүрийн үүрэг болгож, ажил дүгнэх үзүүлэлтэд оруулсан нь ажилд сайнаар нөлөөлж байна. Аж ахуйн нэгж байгууллага иргэний зүгээс Мэргэжлийн хяналтын байгууллага руу хандсан урсгал чиглэлийг дэмжиж төлөвшүүлэх, объектоо тасралтгүй судлах, хяналт шалгалтын түүхээс илүүтэйгээр харилцааны түүх үүсгэж, программ боловсруулж, мэргэжил арга зүйн туслалцаа үзүүлэн ажиллаж байгаа нь цаашид гарах үр дүн ач холбогдол ихтэй юм.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Булган аймаг дахь Мэргэжлийн хяналтын газар нь 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр тайлант оны батлагдсан төсвийг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг “ дунд ” гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 1.0 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2021 оны батлагдсан төсөв 690,648.0 мянган төгрөгөөс 1.0 хувиар буюу 6,906,4 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 70 хувиар буюу 483.5 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Булган аймаг дахь Мэргэжлийн хяналтын газрын 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 1,267.03 мянган төгрөгөөр буюу 0.61 хувиар, бараа материалын дүн амна оноос 23,787.94 мянган төгрөгөөр буюу 19.15 хувиар буурсан байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлттэй гарсан бараа материал, үндсэн хөрөнгийн данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Авлага	0	0	0
Бараа материал	124,184.91	147,972.85	23,787.94
Үндсэн хөрөнгө	207,139.08	208,406.11	1,267.03
Нийт хөрөнгө	331,323.99	356,378.96	25,054.97
Өр төлбөр			
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	331,323.99	356,378.96	25,054.9
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	331,323.99	356,378.96	25,054.9

Бараа материалын хувьд оны эхэнд 124,184.9 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байснаас 63 242,9 мянган төгрөгийн орлого нэмэгдэж, үүнээс 3,609.1 мянган төгрөг МХЕГазраас халдвар хамгааллын хувцас, маск ариутгалын бодис зэрэг, мөн хялбаршуулсан шийтгэлийн хуудас, үнэмлэх зэрэг 88.2 мянган төгрөг нийт 4,844.8 мянган төгрөг хандиваар болон үнэгүй орлогоор бүртгэгдэж 39,810.1 мянган төгрөгийн материалыг зарлагдаж, үүнээс 2608,6 мянган төгрөгийн бараа материал акталж 147,617.8 мянган төгрөгийн бараа материалын үлдэгдэлтэй болсон. Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг-ийн дагуу эхэлж авснаа эхэлж зарлагдах аргыг хэрэглэсэн.

Үндсэн хөрөнгө оны эхэнд 672,254.1 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгөтэй байсан бол тайлант онд тээврийн хэрэгсэл болох 38.0 сая төгрөгөөр, тоног төхөөрөмж 9,829.4 мянган төгрөг, тавилга эд хогшил 1,082.0 мянган төгрөгөөр тус тус нэмэгдэж 47,644.4 мянган төгрөгийн элэгдэл тооцож 208,406.1 мянган төгрөгийн үлдэгдэл хөрөнгө байна.

Программ хангамжийн үлдэгдэл оны эхэнд 1,013.0 мянган төгрөг байсан бол хуримтлагдсан элэгдэл 1,013.0 мянган төгрөг болж элэгдлээрээ өртгөө нөхсөн биет бус хөрөнгө байна. Мөн байгууллагын конторын зориулалттай 0177112 дугаар бүхий 4,092.7 га газрыг эзэмших эрхийн гэрчилгээтэйгээр 40,927.0 мянган төгрөгөөр, зуслангийн зориулалт бүхий 5000 м² газрыг 10,000.0 мянган төгрөгөөр, нийт 50,927.0 мянган төгрөгийн газар бүртгэлтэй биет бус хөрөнгө байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Булган аймаг дахь Мэргэжлийн хяналтын газар 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 2,022,164.70 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 2,022,164.70 мянган төгрөгөөр тооцож, үүнээс 1,196,294.80 мянган төгрөг барилга байгууламж төлөвлөн төсвийн ерөнхийлөн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Тус байгууллагаас хүргүүлсэн төсвийн төслийг 135,221.90 мянган төгрөгөөр бууруулан 690,648.0 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх хөтөлбөрийн арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр 690,648.0 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс, төсөвт байгууллагын үйл ажиллагаанаас 4,514.9 мянган төгрөгийн орлого төвлөрүүлж, нэмэлт санхүүжилтээр 878.0 мянган төгрөг урсгал үйл ажиллагаанд 628,866.66 мянган төгрөгийг зарцуулж, 66,296.24 мянган төгрөгийг улсын төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 628,866.66 мянган төгрөг буюу 9 хувьтай байгаа нь цалин хөлс, нэмэгдэл урамшууллын зардлыг 28,087.05 мянган төгрөг, ажил олгогчоос төлөх нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардлыг 5,201.07 мянган төгрөг, байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлыг 1,087.71 мянган төгрөг, хангамж, бараа материалын зардлыг 1,905.2 мянган төгрөг, норматив зардлыг 1,727.47 мянган төгрөг, томилолтыг зардлыг 19,770.3 мянган төгрөг, бусдаар гүйцэтгүүлсэн зардлыг 4,045.96 мянган төгрөг, бараа үйлчилгээний бусад зардлыг 23,67 мянган төгрөг, Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал зардлыг 120.0 мянган төгрөгийг дутуу зарцуулсантай холбоотой байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй. Тайлант онд нэмэлт санхүүжилтийн орлогоор 878,0 мянган төгрөгийг МХЕГазраас ковид 19 өвчний дархлаажуулалтанд зориулж олгосон нь: 500.0 мянган төгрөг шатахуунд, 378.0 мянган төгрөг нь 3 байцаагчийн ковид-19 вакцинд хяналт тавьсан хоолны зардалд олгосон.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Тайлант онд ковид-19 халдварт цар тахалтай холбоотой хязгаарлалт үргэлжилсэн хэдий ч аудитын хийх цар хүрээ хязгаарлагдаагүй болно.

3.8 Аудитын гол асуудал

Тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад нөлөө үзүүлэх асуудлууд үүсээгүй.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.1-д хамаарах төсөвт байгууллага нь тус хуулийн 6.1, 6.4-т тус тус заасан мэдээллийг хуульд заасан хугацаанд ил тод мэдээлэх зохицуулалттай.

Аудитаар тус хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийн давхардал, ач холбогдол, үр нөлөөг харгалзан дараах 10 төрлийн мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулсан эсэхийг хамруулан шалгалаа.

Булган аймаг дахь мэргэжлийн хяналтын газар нь Шилэн дансанд бүх мэдээллийг байршуулж хугацаа хоцроосон зүйлгүй байна.

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн байна.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Мэргэжлийн хяналтын газар нь өмнөх онд зөвлөмжгүй зөрчилгүй дүгнэлт авсан байна.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Балансын дараах үйл явдал болон дараагийн аудитаар хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх зардал, урсгал засварын зардлын төлөвлөлт, гүйцэтгэл анхаарал татахаар бөгөөд бусад чухал асуудал байхгүй байна.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 1,080.55 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 993,05 мянган төгрөгийн алдааг залруулж, 87.5 мянган төгрөгийн 1 акт, материаллаг бус алдаа зөрчилд 1 зөвлөмж өгсөн.

4.1 Залруулсан алдаа

638.0 мянган төгрөгийн дотоодын томилолт гүйцэтгэх ажлын удирдамж, гүйцэтгэсэн ажлын тайлан байхгүй байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13.7-д "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно" гэж заасны дагуу анхан шатны баримтын дагалдах баримтыг бүрэн хавсарган гүйлгээг хийж хэвших зөрчсөн тул залруулсан. Шатахууны гэрээний дагуу төлбөрийн дүнгээс 3%-ын урамшуулал тооцоход 548.5 мянган төгрөг байх ба 355.0 мянган төгрөгийн шатахууны урамшууллыг бүртгэлд тусгаагүй байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5.1.2-т "төсвийн иж бүрэн, үнэн зөв байдлыг хангасан байх," Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14.4.5-д "Нягтлан бодох бүртгэлд бүх орлогыг заавал бүртгэнэ" заалтын дагуу үнэ төлбөргүй орлогод бүртгэх заалтыг зөрчсөн тул залруулсан.

4.2 Албан шаардлага

Албан шаардлага хүргүүлэх хэмжээний алдаа зөрчил гаргаагүй болно.

4.3 Акт

Анхан шатны баримтын иж бүрдэл дутуу е баримтгүй 87.5 мянган төгрөгийн гүйлгээ хийгдсэн байна. Энэ нь Татварын ерөнхий хуулийн 28.5-д заасан дахин давтагдашгүй дугаар бүхий төлбөрийн баримтаар баталгаажсан байх, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13.7-д "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно" гэж заасны дагуу иж бүрэн баримтаар гүйлгээг хийж хэвших гэсэн заасныг зөрчсөн байна.

Өгсөн акт:

Цахим баримтаар гүйлгээг хийж хэвших, анхан шатны баримтыг бүрэн бүрдүүлэх.

4.4 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. **Зардлын данстай холбоотой асуудал**

1.1. Илрүүлэлт:

Групптэй ажилчдын амралтын бодохдоо групптэй хүнд нэмж олгох 5 хоногийг нэмж амруулаагүй 5 хоногийн амралтын мөнгийг ажилласан цалингаар бодож олгосон

байна. Энэ нь Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 99.4-т "Хөгжлийн бэрхшээлтэй болон 18 насанд хүрээгүй ажилтны ээлжийн үндсэн амралтын хугацаа ажлын 20 өдөр байна" гэсэн заалтаар амралтын хоногийг нэмж биеэр амрааж амралтын мөнгийг тооцож олгох заалттай нийцэхгүй байна.

1.2. Өгсөн зөвлөмж:

Холбогдох хууль тогтоомжийг баримтлан гаргасан тушаал, журмыг баримтлан үндэслэл болгон амралтын хоногийг өгөх.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2022 оны 06 дугаар сарын 25 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

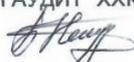
д/ д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Мэргэжлийн хяналт газар	4	1,080.55	2	993.05	1	87.5			1	-
	Дүн	4	1,080.55	2	993.05	1	87.5			1	-

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ

БЭЛТГЭСЭН:

"БЕЙКЕР ТИЛЛИ ДАЛАЙВАН АУДИТ" ХХК-ийн ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ САЛБАРЫН

АУДИТОР:

Б.ПҮРЭВСҮРЭН

ХЯНАСАН:

ЧАНАРЫН ХЯНАЛТЫН МЕНЕЖЕР, ЗАХИРАЛ:

Д.МЯГМАРСҮРЭН

АНХАН ШАТАНД ХЯНАСАН:

БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР:

Ж.ЭНХЦООДОЛ

ХОЁР ДАХЬ ШАТАНД ХЯНАСАН:

БУЛГАНАЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН ДАРГА,

ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР:

Д.АНХБАЯР